

Ko gremo na razgovor, statusne simbole pustimo doma

KAKO SE OBLEČI Svetovalka za celovito podobo osebnosti Lea Pisani svetuje, naj bo podoba kandidata usklajena z ravnjo oblačenja v podjetju

SAŠA BOJC

V naših delovnih okoljih so ženske prevečkrat oblečene prevečkrat poslovno, moški pa prevečkrat nosijo obleko in kravato, opaža svetovalka za celovito podobo osebnosti Lea Pisani. Med napakami našteva še neustrezno velikost oblačil – kar dve tretjini moških nosi predolge hlače ter predolge rokave in prevelike srajce –, ženske pa pre pogosto preozke bluže in pajkice.

Povabilo na razgovor je prva priložnost za dober vtis na morebitnega bodočega delodajalca. Kako odločilna je usklajenost z imidžem podjetja?

“
Urejenost in ustrezna oblačila nam vlijejo samozavest, kar pomaga pri navezovanju stikov.
”

moteči so tudi veliki prstani, še zlasti pri osebah s poudarjeno gestikulacijo, otežujejo pa tudi stisk roke. Zaradi nošenja statusnih simbolov, torej ur, majic in ženskih torbic z opaznim imenom znanih blagovnih znamk, utegne kandidatu hitro upasti potencial. Pri ženskah se mi kavbojke ne zdijo dobra izbira, prav tako ne izzivalni kroji. Oblačila naj ne bodo strgana ali pomečkana – zato je najbolje izbrati takšne, ki se ne mečkajo –, ženska torbica naj bo urejena in naj tako kot čevlji ne kaže znamenj obrabe.

Ali obstaja univerzalna kombinacija ali barva oblačil, se pravi nekaj, s čimer ne moremo zgrešiti? Če kandidiram za delovno mesto v banki ali zavarovalnici, izberimo bolj konservativno podobo, za delo v trženju si lahko privoščimo več svobode. Za moške so nezmotljiva oprava temno modre hlače, svetlo modra srajca z dolgimi rokavi, po potrebi suknjič ter usnjeni čevlji z vezalkami, za ženske pa hlače ali krilo, bluza ali pulover ter jopič ali prefinjena

pletalina za povrhu ter čevlji, ki ustrezajo njenemu osebnemu slogu. To je sproščena elegantna raven oblačenja, primerna za večino poslovnih okolij.

Koliko osebnega sloga si človek lahko privoščiti, da ne bo preveč? Po vaših opažanjih so Slovenci v novih oblačilih, ki si jih kupijo tudi za na razgovor, še vedno malce plašni. To pa ni ravno dobra popotnica.

Oblačila si lahko kupimo ali izposodimo, najpomembneje je, da se v njih dobro počutimo. Pomembno je ustvariti vtis pristnosti in nekateri delodajalci, še zlasti v kreativnih poklicih, celo cenijo, če ima nekdo poudarjeno osebno podobo. Če je zaželeno, da smo zaupanja vredni in pronicljivi, lahko to poleg zadržanih oblačil poudarimo z zapestno uro, vendar naj ne bo statusni simbol.

Kdaj sme ženska obuti čevlje s peto in koliko je še primerna višina? Kako je z rožnatimi ali vijoličastimi moškimi srajcami?

Taka barva srajc me ne bi zmotila, glede visokih pet, tudi njihove višine, pa je odločilno predvsem, kako je ženska v njih spretna in suverena. So pa visoke pete kljub temu neprimerne za določene poklice, denimo, varuške ali prodajalke v določenih trgovinah.

Koliko ljudi poišče vaš nasvet, preden se odpravijo na razgovor?

Iskalci zaposlitve občasno pridejo le na seminarje in opaziti je, da jim je zmanjkalo moči in bi potrebovali spodbudo. Urejenost in ustrezna oblačila nam vlijejo samozavest, kar pomaga pri navezovanju stikov. Že pred leti sem z zavodom za zaposlovanje poskušala vzpostaviti sodelovanje, kakršno poznajo v ZDA. Da bi iz omar pridobili oblačila, ki jih kupci niso nikoli oblekli, tako pa ustvarili veliko garderobo, iz katere bi iskalcem zaposlitve enkrat ali dvakrat na mesec pomagala pri izbiri ustreznih oblačil. Toda pobuda je naletela na gluha ušesa.

Moj nasvet je preprost: kandidati in kandidatke naj se pozanimajo, kako so ljudje oblečeni v podjetju. Če ni preveč očitno, naj odidejo tja in opazujejo, kakšni so zaposleni, ki vstopajo ali izstopajo. Nasvet, ki je mnogim smešen, a ga zlasti tisti, ki že dlje časa neuspešno iščejo službo, naposled le upoštevajo. Tako bomo dobili občutek, katera raven oblačenja je primerna za to podjetje. In če bomo na razgovor prišli oblečeni podobno, bomo ustvarili vtis, da smo že del njihove ekipe. Če se v zasebnem podjetju prebijete do povabila na razgovor, lahko tam pričakujete lastnika oziroma ustanovitelja, to pa so prekaljeni mački. Zaupali so mi, da kandidate opazujejo, ali pred razgovorom kadijo, da pa to zagotovo zavonjajo, kar opisujejo za moteče.

Najpomembneje je, da izkažemo popolno osebno higieno, obraz naj bo odkrit, pričeska sveže ostrižena in urejena – pri ženskah brez narastka. Izognejo naj se kričičim barvam nohtov in pretirani naličenosti, saj ustvarjajo vtis nedelavnosti. Odsvetujem preveč nakita, še zlasti žvenketajočega,

Lea Pisani: »Pomembno je, da dajemo vtis, da smo pristni, in nekateri delodajalci celo zelo cenijo, če ima nekdo osebno poudarjeno podobo.« FOTO PRIMOŽ PREDALIČ/OSEBNI ARHIV